

Závěrečná zpráva o působení učitele u krajanů

Školní rok: 2025/2026

Destinace (země, místo): Rumunsko, Svatá Helena a Temešvár

Jméno, příjmení: Mgr. et Mgr. Lukáš Daňo

Škola

Druh školy: základní a střední školy + online výuka (děti i dospělí)

Výuka:

Povinná výuka:

- **ZŠ J. A. Komenského, Svatá Helena:** 1.–8. ročník, **15 žáků** ve věku 6–15 let, **12 hodin** výuky týdně.

Odpolední (zájmová) výuka:

- **Teoretická střední škola Bartók Béla Temešvár – odpolední kroužky češtiny pro děti z rodin krajanů mimo české vesnice**, zapsaných **28 žáků** ve věku 6–18 let, **8 hodin** týdně. Žáci rozdělení do dvou skupin – mladší: 6–11 let; starší: 12–18 let.
- **Základní škola Nová Moldava** – odpolední kroužek češtiny, **3 žáci** ve věku 12–16 let, **90 minut** týdně.
- **Online výuka – dospělí:**
 - Čeština pro dospělé začátečníky, **4 studenti**, **1 hodina** týdně.
- **Speciální přípravy:**
 - únor–duben 2026: příprava na celostátní olympiádu z českého jazyka, příprava na olympiádu z ČJ České školy bez hranic – **2 hodiny** týdně.

Zájmová činnost

- **Hudebně-dramatický kroužek** na Svaté Heleně – příprava písní a divadelních představení pro vánoční besídku a letní folklorní festival - 15 dětí ZŠ Svatá Helena, 20 dětí z řad krajanů v Temešváru
- **Hudební kroužek – kytara** – **1 hodina** týdně
- **Doučování češtiny** – **2 hodiny** týdně

Během školního roku jsem také zajišťoval pestrou nabídku kroužků, které vedly stážistky programu Erasmus+. Děti měly možnost chodit na doučování češtiny, byla jim věnována logopedická péče, či mohly rozvíjet své jazykové znalosti na hodinách angličtiny, němčiny nebo španělštiny. Nechyběly

ani hudební lekce (kytara, klavír, housle, flétna), výtvarný kroužek, tvoření a sportovní či outdoorové aktivity.

ZŠ J. A. Komenského, Svatá Helena – 1.–8. ročník, 15 žáků ve věku 6–15 let, 12 hodin výuky týdně.

Při výuce českého jazyka na ZŠ J. A. Komenského na Svaté Heleně nadále pracuji s učebními materiály nakladatelství Taktik (Hravá čeština). Nově jsme do výuky zařadili také učebnice *Český jazyk* od nakladatelství Tobiáš, které oceňuji pro jejich systematickosti a přehledné, minimalistické zpracování. K procvičování pravopisu a gramatiky využíváme také sady výukových kartiček.

Výuka se opírá také o vlastní osvědčené materiály a pravopisná cvičení v tištěné i digitální podobě (např. portály Umíme česky a Moje čeština). Pravidelně využíváme interaktivní tabule, které umožňují společnou práci s textem při hodinách literatury a doplnění výuky o ukázky z filmových či seriálových adaptací. Při připomínání významných historických výročí pracujeme také s autentickými audiovizuálními materiály, které žákům přibližují atmosféru důležitých událostí (např. sametové revoluce) i významné osobnosti českých dějin (např. Václava Havla). Součástí výuky je také práce s tabletem.

Při práci s textem a literárními ukázkami nadále využívám materiály nakladatelství Šafrán (Tvořivé psaní) i kvalitní beletrii ze školní knihovny, kterou si žáci rádi půjčují. Zdařilé práce žáků jsou pravidelně publikovány v časopise *Český Banát*, do něhož děti přispívají také zprávami o školních i mimoškolních akcích. Výuku zpestřujeme jazykovými i deskovými hrami a inspiraci pro výuku gramatiky, literatury i tvůrčího psaní čerpám také z portálu Učitelnice.cz.

Při přípravě žáků na župní i celostátní kolo olympiády z českého jazyka a při procvičování pravopisných jevů se osvědčilo využívání nástrojů umělé inteligence. Vzhledem k omezené dostupnosti zadání z předchozích ročníků, kdy se podařilo dohledat pouze dvě sady úloh, jsem další cvičení připravoval s využitím AI a následnou odbornou pedagogickou úpravou. Tento postup umožnil vytvořit dostatečné množství kvalitních úloh odpovídajících požadované úrovni a výrazně zefektivnil přípravu žáků.

1. stupeň

Výuka českého jazyka probíhala v rozsahu čtyř hodin týdně. Další dvě hodiny byly věnovány individuální práci s žákem prvního ročníku. V tomto školním roce byla určena pro skupinu tří žáků vyučovaných v režimu malotřídky. Dva žáci třetího ročníku byli vyučováni společně. Pondělní dvouhodinový blok byl zpravidla rozdělen na literární výchovu a sloh, zatímco středeční dvouhodinový blok byl věnován především gramatice a pravopisu.

Žák druhého ročníku pracoval převážně individuálně se stážistkou, která se zaměřovala na rozvoj čtení, psaní i matematických dovedností. Žák pochází ze sociálně znevýhodněného prostředí a dlouhodobě vykazuje obtíže odpovídající pravděpodobným specifickým poruchám učení a ADHD, které však dosud nebyly odborně diagnostikovány. Současně se u něj projevují známky sociální úzkosti, jejichž intenzita se v průběhu školního roku postupně snižovala.

Individuální forma výuky umožnila žákovi postupně doplňovat významné vzdělávací nedostatky a dosahovat dílčích studijních úspěchů. Zároveň vytvořila vhodnější podmínky pro soustředěnou práci ostatních žáků, kteří mohli pracovat v klidnějším prostředí bez častých rušivých podnětů. Je však třeba dodat, že takto intenzivní individuální péče představovala značnou část pracovní kapacity stážistky.

Při plánování a realizaci výuky jsem vycházel z aktualizovaných osnov programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí a současně ze školního vzdělávacího programu ZŠ Horácké náměstí v Brně, v níž jsou dva žáci zapsáni. Tento dokument sloužil jako důležitá opora zejména při plánování výuky slohu a literatury.

2. stupeň

Výuka českého jazyka na druhém stupni byla v tomto školním roce rozhodnutím rumunského ministerstva školství a z důvodu úsporných opatření organizačně změněna. Oproti předchozímu roku byl závěrečný ročník (tři žáci osmé třídy) zařazen na dvě hodiny týdně do společné výuky se žáky 5.–7. ročníku, a navíc měl jednu samostatnou vyučovací hodinu. Stejná změna se dotkla také právě mladších žáků, kterým oficiálně byly stanoveny tři hodiny týdně. Po dohodě s rodiči byla výuka rozšířena o dvě odpolední hodiny, takže žáci navštěvovali celkem pět hodin českého jazyka týdně.

Společná výuka probíhala ve skupině jedenácti žáků. Osmáci se účastnili pouze dvou společných hodin, poté pokračovali ve vlastní výuce, zatímco ostatní ročníky měly ještě tři samostatné hodiny týdně. Stejně jako na prvním stupni jsem výuku rozdělil na literární hodinu zaměřenou na čtenářství a práci s textem, hodinu či dvě slohu a dvě hodiny gramatiky. Při náročnějších slohových útvarech, například při psaní úvahy, byl podle potřeby slohu věnován i delší časový prostor.

Spojením několika ročníků vznikla velmi heterogenní skupina, která byla ještě pestřejší než v předchozím školním roce. Vedle mimořádně motivovaných a studijně úspěšných žáků zde byli také žáci s výraznými obtížemi v oblasti čtení, psaní, soustředění nebo osvojování českého jazyka. Do pátého ročníku nově nastoupil žák z krajanské rodiny, který dosud navštěvoval jinou školu. Ve skupině byli rovněž žáci s významně oslabenými čtenářskými a písarskými dovednostmi.

Specifickou podporu vyžadoval také žák v pěstounské péči, který začal navštěvovat školu na Svaté Heleně i výuku českého jazyka v lednu 2025. Přestože během uplynulého roku a půl dosáhl pokroku a postupně si osvojil základní slovní zásobu i běžné komunikační obraty, jeho vzdělávání nadále vyžaduje intenzivní individuální podporu. Další žák se potýkal především s obtížemi v oblasti koncentrace pozornosti a nízkou pracovní aktivitou.

Současná výuka velmi nadaných žáků společně se žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, výraznými vzdělávacími obtížemi či jazykovou bariérou kladla vysoké nároky na diferenciaci výuky, individuální přístup i průběžné přizpůsobování pracovního tempa a obsahu jednotlivým žákům.

Nová Moldava: 8.–13. ročník, **3 žáci** ve věku 14–17 let, **1,5 hodin výuky týdně**
V Nové Moldavě probíhal odpolední kroužek českého jazyka pro tři žáky. Výuka byla zaměřena na upevňování a rozšiřování slovní zásoby, procvičování gramatických jevů a rozvoj konverzačních dovedností. Pracovali jsme s učebnicí *Cestou necestou A1+* (Svobodová, Muchová-Daxnerová), která přirozeně propojuje jazykovou výuku s reáliemi českého prostředí a nabízí řadu podnětů ke konverzaci.

Výuku jsem doplňoval vlastními materiály, obrazovými kartičkami, jazykovými hrami a multimediálním obsahem využívaným na tabletu. Pravidelně jsem zařazoval také materiály z portálu *Czech Step by Step*, například rubriku *Krátké české zprávy*, která žákům přibližovala aktuální dění v České republice přiměřenou jazykovou formou.

Součástí výuky byla také příprava na olympiádu z českého jazyka. Vedle rozvoje slovní zásoby a porozumění textu jsme proto systematicky procvičovali i pravopis a gramatiku, zejména vyjmenovaná slova, skloňování podstatných jmen a další jevy českého pravopisu, k čemuž jsem využíval vlastní pravopisná cvičení.

Temešvár: 28 žáků ve věku 5–18 let, **8 hodin výuky týdně**

V Temešváru probíhala zájmová výuka českého jazyka ve dvou věkově rozdělených skupinách: mladší (6–11 let) a starší (12–18 let).

Obě skupiny navštěvovaly výuku pouze jednou týdně, protože většině žáků další mimoškolní aktivity neumožňovaly docházku ve dvou dnech. Nadále jsme pracovali s učebnicí *Cestou necestou A1+*, kterou jsem ve větší míře doplňoval vlastními pracovními listy, materiály pro práci na projektoru a tabletu i dalšími výukovými pomůckami. Výuka zahrnovala gramatiku, konverzaci, čtení s porozuměním i poznávání českých reálií.

V rámci přípravy na celostátní olympiádu z českého jazyka jsme se věnovali také učivu, které výrazně přesahovalo běžnou jazykovou úroveň žáků. Přestože většina z nich dosud nedokáže plynule konverzovat, s překvapivou úspěšností zvládali pravopisné jevy, například rozlišování tvrdých a měkkých souhlásek, shodu přísudku s podmětem nebo doplňování diakritiky. Výsledky v regionálním kole opět předčily očekávání – do celostátního kola postoupilo pět žáků, z nichž jedna žákyně zvítězila ve své kategorii a druhá obhájila loňské druhé místo.

Docházka ve starší skupině byla v průběhu roku značně nepravidelná. Současně přicházeli noví zájemci, zatímco někteří původní žáci docházku ukončili nebo navštěvovali výuku pouze sporadicky. Příprava jednotlivých hodin proto musela být velmi flexibilní a přizpůsobená aktuálnímu složení i jazykové úrovni přítomných žáků.

Mladší skupina navštěvovala výuku pouze v pátek, protože čtvrtční termín většině rodin nevyhovoval. Pracovali jsme především s vlastními tematickými materiály zaměřenými na základní slovní zásobu, jednoduché fráze, otázky a odpovědi a s řadou vizuálních pomůcek, zejména obrázkovými kartičkami a interaktivními cvičeními na tabletu. Významným přínosem byla nová učebnice *Okénko do češtiny*, kterou na mé doporučení pořídila místní krajanská komunita. Díky hravému zpracování, písankovým prvkům, omalovánkám a postupnému rozšiřování slovní zásoby se ukázala jako velmi vhodná pro nejmladší žáky.

Ve výuce mladší skupiny jsem často využíval metodu TPR (Total Physical Response), rytmizaci a pohybové aktivity. Děti například hledaly po třídě schované předměty, reagovaly pohybem na pokyny v češtině, zpívaly písničky nebo plnily jednoduché úkoly spojené s pohybem. Tyto činnosti významně podporovaly porozumění jazyku a byly přínosné zejména pro žáky, pro které bylo psaní či osvojování gramatických struktur zatím příliš abstraktní.

Po celý školní rok působil v Temešváru také stážista, který rozšířil výuku českého jazyka o jednu hodinu týdně a současně vedl kroužek hry na klavír. Přestože vzhledem k dojíždění dětí z širšího okolí Temešváru nebyla účast na těchto aktivitách vysoká, pravidelně se zapojovalo alespoň několik žáků. Přípravu pěveckých a divadelních vystoupení na vánoční besídku a folklorní festival jsme proto stejně jako v předchozím roce z velké části realizovali přímo během hodin českého jazyka, pro které jsem pravidelně vyčleňoval potřebný čas.

Online výuka

Online výuka probíhala přes platformu Zoom

Čeština pro dospělé začátečníky (září 2025 – červen 2026)

Výuka češtiny pro partnery a přátele krajanů probíhala online v rozsahu jedné hodiny týdně a účastnili se jí čtyři studenti. V průběhu školního roku výuku postupně převzal temešvářský stážista, čímž se podařilo zajistit její kontinuitu i do dalších let.

Ve výuce jsme využívali učebnici *Cestou necestou A1+* doplněnou o vlastní prezentace, pracovní listy, materiály pro sdílení obrazovky a interaktivní nástroje, jako jsou Wordwall, Kahoot, Umíme česky nebo Quizlet. Prostřednictvím společné třídy v aplikaci Quizlet studenti průběžně zapisovali novou slovní zásobu z jednotlivých hodin a samostatně ji procvičovali. Výuka byla zaměřena na rozvoj všech základních jazykových dovedností a současně na seznamování s reáliemi České republiky.

Ve srovnání s předchozím školním rokem se počet účastníků snížil přibližně na polovinu. Přesto čtyři stálí studenti docházeli pravidelně až do závěrečné hodiny v červnu a po celý rok projevovali vysokou motivaci i zájem o studium českého jazyka. Dva z nich dosáhli výrazného pokroku a jsou již schopni komunikovat česky na základní úrovni, zatímco u zbývajících dvou je patrné postupné zlepšování jak v porozumění, tak v aktivním jazykovém projevu.

Významným přínosem online výuky bylo využívání funkcí platformy Zoom, zejména práce v Breakout Rooms, která studentům umožňovala pravidelně komunikovat ve dvojicích či menších skupinách. Díky tomu získávali více prostoru pro aktivní mluvený projev a výuka byla interaktivnější i efektivnější.

Činnosti: práce s literárními ukázkami a beletrií, tvorba vlastních textů včetně tvůrčího psaní, publikace žákovských prací v časopise Český Banát, scénické čtení, jazykové hry (včetně deskových), výtvarné zpracování příběhů, tematické lekce zaměřené na české reálie, svátky a tradice, příprava písní a scén pro veřejná vystoupení, rytmizace a pohybové aktivity formou metody TPR, gramaticko-překladová metoda, práce s multimediálním obsahem na interaktivní tabuli a tabletu.

Jazyk: čeština jako hlavní komunikační jazyk při výuce i mimo ni, doplňkově rumunština či angličtina pro vysvětlení složitějších jevů, zadávání pokynů u začátečníků nebo v situacích vyžadujících rychlé porozumění.

Olympiády

Olympiáda ze slovanských jazyků pro 2. stupeň ZŠ a střední školy (pořádaná školním inspektorátem v Temešváru)

Ve školním roce 2025/2026 se podařilo navázat na mimořádně úspěšné výsledky z předchozích let. Díky systematické přípravě postoupilo ze ZŠ J. A. Komenského na Svaté Heleně do celostátního kola olympiády z českého jazyka sedm žáků. V celostátním kole získali celkem dvě první, dvě druhá a jedno třetí místo. Jedna z žákyň následně reprezentovala školu i rumunské krajany na mezinárodní olympiádě z českého jazyka pořádané Českou školou bez hranic.

Výrazného úspěchu dosáhli také studenti češtiny z Temešváru. Do celostátního kola postoupilo pět žáků, z nichž dvě žákyně obsadily medailové pozice. Jedna zvítězila ve své kategorii a druhá obhájila druhé místo z předchozího roku.

Olympiáda z českého jazyka pro 1. stupeň (pořádaná Fórem Čechů v Rumunsku)

Po několikaleté přestávce uspořádalo Fórum Čechů v Rumunsku olympiádu z českého jazyka určenou dětem předškolního věku a žákům 1.–4. ročníku základních škol. Cílem soutěže nebylo pouze porovnání znalostí, ale především motivace nejmladších dětí k dalšímu studiu češtiny, jejich vzájemné seznámení a získání první zkušenosti se soutěžním prostředím před přechodem do vyšších kategorií olympiády.

Do přípravy soutěžních úloh i samotné organizace olympiády jsem se aktivně zapojil. Soutěž se setkala s velmi pozitivním ohlasem a představovala vhodný motivační prvek pro nejmladší generaci krajských dětí.

Další aktivity kromě výuky ČJ:

- Secvičení vystoupení na vánoční besídky na Rovensku, v Temešváru a na Svaté Heleně ve spolupráci se stážistkami.
- Účast v rámci pěveckého sboru katolického kostela Svaté Heleny i souboru Temešváru na tradičním Festivalu kostelních sborů, který se letos konal na Gerniku – zpěv a kytara

- Pěvecký a hudební soubor dětí Svaté Heleny – nácvik písní a hudební scénky na *Folklorní festival Čechů v Rumunsku*. Cvičení se zaměřením na výslovnost, pohyb a frázování.
- Spolupráce s kolegy M. Hornem, A. Havlovou a stážisty na přípravě dvou čísel časopisu *Český Banát*. Archiv časopis je dostupný online: <https://www.visitbanat.com/casopisbanat>.
- Ve spolupráci s bývalou učitelkou na Svaté Heleně a Gerniku Klárou Jíchovou sbírání receptů a práce na *Gernické kuchaře*, aktivity pro přípravu výročí 200 let Rovenska, Bígru a Eibenthalu.
- Organizace a vedení výtvarných dílen, hudební výchovy, divadelních aktivit, promítání filmů a sportovních akcí.
- Koordinace stážistek – cca 6 hodin týdně, metodické vedení, konzultace, zapojení do výuky a školních i mimoškolních akcí.

Velké akce

- 2. 8. 2025 – **Folklorní festival Čechů v Rumunsku – Šumice**, vedení dětských souborů Svaté Heleny a Temešváru – hudební vystoupení
- Několik srpnových termínů – účast při dožínkách, setkáních rodáků a posvícení, především posvícení na Svaté Heleně (18. 8. 2025) – uvítání delegací, reprezentativní funkce, provádění po škole
- 3. – 8. 8. 2025 – **Letní tábor pro děti krajanů v Banátu** – organizovaný Ligou lesní moudrosti – logistická podpora
- 20.–23. 8. 2025 – **Festival Banát**
- 19.–20. 9. 2025 – **Festival MulticulTim v Temešváru** – Vystoupení s dětským temešvářským souborem s písněmi při přehlídce minorit Banátu
- 20. 9. 2025 – **Uklid'me Český Banát** – podzimní zapojení do iniciativy Uklid'me Česko – úklid ulic i okolí Svaté Heleny
- 27. 9. 2025 – **Den českého jazyka a Babiččin koláč – Herkulovy lázně**, hudební vystoupení s žáky ZŠ Svatá Helena
- 28. 9. 2025 – **Český den v Temešváru** – Historicky první české posvícení v Temešváru s vedením hudebního souboru dětí temešvářského kurzu češtiny
- 29. 9. 2025 – **Den české státnosti – Bukurešť**, oficiální recepce u pana velkvyslance Košatky
- 12. 10. 2025 – **Banátský výrobek roku – Gernik**, organizace, moderace, vystoupení s banátskými dětmi
- 24. 10. 2025 – **Posvícení v Kruščici** (Srbsko) a projekce filmu *Česká srdce Banátu*
- 25.–26. 10. 2025 – **Hody na Eibenthale**
- 3.–7. 11. 2025 – **Expediční Scioškola na Svaté Heleně** – organizace, koordinace programu
- 11. 11. 2025 – **Svatomartinský lampionový průvod**
- 17. 11. 2025 – **Oslavy 17. listopadu na Svaté Heleně**
- 23. 11. 2025 – **Kateřinský šachový turnaj na Gerniku**
- 30. 11. 2025 – **Vernisáž na Svaté Heleně** – přehlídka výtvarných děl banátských dětí, hudební vystoupení
- 4. 12. 2025 – **Mikuláš na Svaté Heleně**
- 5. 12. 2025 – **Mikuláš a vánoční besídka v Temešváru**
- 7. 12. 2025 – **Vánoční besídka – Rovensko**
- 14. 12. 2025 – **Vánoční besídka – Svatá Helena**
- 31. 1. 2026 – **Masopust v Temešváru**
- 7. 3. 2026 – **Župní kola olympiády z českého jazyka**
- 8. 3. 2026 – **Projekce filmu Česká srdce Banátu na Svaté Heleně**
- 21. 3. 2026 – **Uklid'me Český Banát** – jarní zapojení do iniciativy Uklid'me Česko – úklid ulic i okolí Svaté Heleny
- 22. 3. 2026 – **Vynášení Morany v Kruščici**
- 6. 4. 2026 – **Velikonoční bál v Temešváru**
- 7.–9. 4. 2026 – **Státní kolo olympiády z českého jazyka**

- 1.–2. 5. 2026 – **EibenthalFest**
- 19.–20. 5. 2026 – **Scioškola Frýdek-Místek na Svaté Heleně**
- 6. 6. 2026 – **Olympiáda z češtiny pro žáky 1. stupně v Ešelnici**
- 10. 6. 2026 – **Piknik s dětmi na závěr školního roku**
- 14. 6. 2026 – **Festival Etniilor v Temešváru** – hudební i taneční vystoupení s temešváorskými studenty češtiny
- 17. 6. 2026 – **Vysvědčení na ZŠ Svatá Helena a ukončení školního roku**
- 20. 6. 2026 – **Festival kostelních sborů – Gernik**, hudební účast se dvěma sbory (Svatá Helena, Temešvár)

Spolupráce

- **Školy:** ZŠ Svatá Helena, ZŠ Nová Moldava, Teoretická střední škola Bartók Béla Temešvár, Expediční Scioškola, Scioškola Frýdek-Místek
- **Subjekty:** Fórum Čechů v Rumunsku, jednotlivé místní organizace FČR, Liga lesní moudrosti, krajské soubory z Rumunska i ze Srbska, Velvyslanectví ČR v Bukurešti

Spolupráce

Spolupráce s kolegy dlouhodobě probíhá na velmi dobré úrovni. Spolupracuji s krajskými učiteli v Banátu, Alenou Havlovou a Martinem Hornem, i s pedagogickými pracovníky ZŠ J. A. Komenského na Svaté Heleně, zejména se Sofi Štěpničkovou a Esterou Pecovou. Dobře funguje také spolupráce s předsedou Fóra Čechů v Rumunsku a místostarostou Svaté Heleny Petrem Hrůzou i s dalšími členy krajské organizace.

V Temešváru pokračuje velmi dobrá spolupráce s předsedkyní místní organizace Štefanií Mleziva Velou, která převzala administrativní agendu související s organizací výuky. Díky její podpoře se podařilo dále rozvíjet kurzy českého jazyka v Temešváru a úspěšně realizovat jejich náhlý přesun na začátku školního roku z prostor Gerhardina do budovy Bartók Béla.

Spolupracuji rovněž s grafičkou Janou Baladovou, která zajišťuje sazbu krajského časopisu *Český Banát*, a s grafičkou Denisou Kučíkovou při tvorbě plakátů a dalších propagačních materiálů pro krajské kulturní akce.

Podmínky pro výuku

Na Svaté Heleně mám k dispozici samostatnou uzamykatelnou učebnu, která kromě výuky českého jazyka slouží také jako výtvarný ateliér, hudební zkušebna a videosál. Učebna je vybavena novou interaktivní tabulí, uzamykatelnými skříněmi, lavicemi a menší knihovnou atraktivních knih pro děti. Ve škole je navíc k dispozici rozsáhlá a kvalitně vybavená školní knihovna, kterou při výuce pravidelně využíváme.

V Nové Moldavě využívám přidělenou učebnu místní základní školy, přičemž veškeré potřebné výukové pomůcky si na jednotlivé hodiny dovážím (křídly, pracovní listy, kancelářské pomůcky).

V Temešváru probíhá výuka v prostorách školy Bartók Béla, kde mám k dispozici učebnu s kapacitou přibližně 25 žáků. Je vybavena interaktivní tabulí, projektorem, katedrou a školním nábytkem. Volný prostor v přední části učebny využíváme zejména pro pohybové, komunikační a další interaktivní aktivity. Výhodou je také možnost parkování přímo v areálu školy.

Rozvrh výuky je rozdělen mezi více lokalit. Od pondělí do středy působím na Svaté Heleně, v úterý odpoledne vyučuji v Nové Moldavě a ve čtvrtek se přesouvám do Temešváru, kde výuka pokračuje až do pátečních večerních hodin. Do Svaté Heleny se proto zpravidla vracím až v sobotu. Termín

návratu se může výjimečně měnit v závislosti na konání krajských akcí či dalších pracovních povinnostech v regionu.

Podmínky pro učitele

Na Svaté Heleně mám pronajaté třípokojové stavení. Jeden pokoj využívám jako vlastní ubytování, druhý slouží stážistům a stážistkám. Třetí pokoj je po většinu roku nevyužitelný z důvodu chybějících kamen. Dům jsem postupně vybavil vším potřebným pro běžný život i práci.

Od pronájmu bytu v Temešváru se toto město stalo mým druhým stálým pracovním zázemím. Třípokojový byt je vybaven potřebným nábytkem, tiskárnou i výukovými materiály a poskytuje dostatečný prostor pro ubytování stážisty či krátkodobě dvou osob. Díky tomu je možné efektivně připravovat výuku, plánovat společné aktivity nebo nacvičovat kulturní vystoupení přímo na místě, aniž by bylo nutné hledat další vhodné prostory.

Během tohoto školního roku se toto zázemí opakovaně osvědčilo také při větších akcích v Temešváru, kdy bylo vhodné, aby se do organizace zapojil víc než jeden stážista. Byt umožnil pohodlné ubytování a vytvořil vhodné podmínky pro společnou přípravu výuky i kulturních programů. Zároveň se ukázalo jako velká výhoda, že spolupráce mezi jednotlivými působišti funguje obousměrně. Stejně jako temešvářský stážista opakovaně vypomáhal při událostech v českých vesnicích i v dalších krajských komunitách (soutěž Výrobek roku, Den českého jazyka v Herkulových Lázních nebo vánoční besídky), mohl v případě potřeby výpomoc získat také Temešvár. Tento model vzájemné výpomoci se během školního roku několikrát osvědčil a výrazně zvýšil flexibilitu celého pedagogického týmu při zajišťování výuky i kulturních akcí.

Významnou podporu mi poskytuje také předsedkyně místní organizace v Temešváru Štefania Mleziva Vela, která mi dlouhodobě pomáhá zejména s administrativními záležitostmi souvisejícími s organizací výuky.

Co se podařilo

- Dále rozvíjet a stabilizovat výuku českého jazyka ve třech lokalitách (Svatá Helena, Temešvár, Nová Moldava) a současně udržet pravidelnou online výuku pro dospělé začátečníky.
- Posílit postavení krajské komunity v Temešváru, rozšířit nabídku výuky a vytvořit aktivní dětský hudebně-dramatický soubor, který úspěšně vystupoval na krajských i multikulturních akcích.
- Dosáhnout mimořádných výsledků v olympiádách z českého jazyka – sedm finalistů ze Svaté Heleny, pět finalistů z Temešváru, několik medailových umístění včetně tří vítězství v jednotlivých kategoriích a účasti na mezinárodní olympiádě.
- Aktivně se podílet na obnovení olympiády z českého jazyka pro žáky 1. stupně pořádané Fórem Čechů v Rumunsku.
- Úspěšně zorganizovat nebo spolupořádat řadu významných krajských akcí (např. Banátský výrobek roku, Uklidíme Český Banát, výstavy, průvody, kulturní vystoupení a besídky).
- Rozšířit nabídku zájmových aktivit pro děti prostřednictvím hudebních, výtvarných, divadelních, jazykových, sportovních a outdoorových kroužků vedených učiteli i stážisty programu Erasmus+.
- Zapojit žáky do kulturního života krajské komunity prostřednictvím veřejných vystoupení, festivalů a publikování jejich textů v časopise Český Banát.
- Vybudovat funkční systém spolupráce mezi Svatou Helenou, Temešvárem a dalšími krajskými komunitami, který umožňuje vzájemnou výpomoc stážistů i učitelů při výuce a organizaci větších akcí.

- Koordinovat činnost stážistů programu Erasmus+, zajišťovat jejich metodické vedení, zapojení do výuky i mimoškolních aktivit a připravit výběr nové skupiny stážistů pro kalendářní rok 2026.
- Pokračovat v rozvoji časopisu Český Banát a dalších aktivit podporujících prezentaci české krajské komunity v Rumunsku.

Problémy a doporučení

- Přetrvávající nepravidelná docházka části žáků, zejména v odpoledních kurzech v Temešváru a při online výuce dospělých, ztěžuje systematické plánování výuky a návaznost jednotlivých lekcí.
- Spojení více ročníků do jedné skupiny na druhém stupni v důsledku organizačních změn výrazně zvýšilo heterogenitu výuky a nároky na diferenciaci. Do budoucna by bylo vhodné usilovat o zachování co nejmenších a věkově homogennějších skupin.
- Výuka zahrnuje žáky s velmi rozdílnou úrovní znalosti češtiny, od rodilých či téměř rodilých mluvčích až po žáky s češtinou jako cizím jazykem nebo se specifickými vzdělávacími potřebami. Velkým přínosem je proto zapojení stážistů či dalších pedagogických pracovníků, kteří mohou poskytovat individuální podporu.
- Přestože se materiální vybavení postupně zlepšuje, nadále je žádoucí rozšiřovat nabídku moderních výukových pomůcek, zejména materiálů určených pro výuku češtiny jako cizího jazyka, práci se žáky s odlišným mateřským jazykem a individuální podporu.
- Při práci v krajském prostředí je třeba počítat s odlišnými kulturními a komunikačními zvyklostmi, které mohou ovlivňovat průběh výuky i spolupráci s rodinami. Je proto důležité přistupovat k těmto situacím citlivě, s respektem a s důrazem na vzájemné porozumění.
- Nadále doporučuji podporovat spolupráci mezi jednotlivými krajskými komunitami, sdílení zkušeností mezi učiteli a stážisty a rozvíjet nabídku kulturních, hudebních, sportovních a dalších volnočasových aktivit pro děti i dospělé. Velmi přínosný se ukázal také model vzájemné výpomoci mezi jednotlivými působišti.

Různé

- Temešvár se postupně profiluje jako významné centrum české menšiny v rumunském Banátu. Rozšiřuje se nabídka aktivit pro krajské děti i dospělé a daří se propojovat výuku českého jazyka s kulturním životem místní komunity.
- České vesnice v Banátu si i nadále zachovávají silnou komunitní soudržnost a bohatou kulturní tradici, která vytváří přirozené prostředí pro předávání českého jazyka a kultury mladší generaci.
- Krajané dlouhodobě projevují velký zájem o zachování českého jazyka a kultury a učitelům vyslaným z České republiky poskytují vstřícné přijetí i ochotu spolupracovat při školních a kulturních aktivitách.
- Fórum Čechů v Rumunsku v posledních letech výrazně rozšířilo svou činnost a daří se mu organizovat stále více vzdělávacích, kulturních a komunitních akcí, které podporují aktivní život české menšiny v Rumunsku.
- Velmi přínosné se ukazuje propojení činnosti vyslaných učitelů, stážistů programu Erasmus+, místních škol a krajských organizací. Díky této spolupráci lze efektivněji reagovat na potřeby jednotlivých komunit a rozvíjet nové vzdělávací i kulturní projekty.

Fórum Čechů v Rumunsku

Po celý školní rok jsem úzce spolupracoval s Fórem Čechů v Rumunsku, které po náročném období spojeném se vznikem nové krajské organizace postupně stabilizovalo své fungování a dokončilo proces ustavení řádně zvoleného vedení. Předsedou organizace byl zvolen Petr Hrůza, se kterým dlouhodobě spolupracuji zejména v oblasti školství, organizace krajských akcí a spolupráce s institucemi v České republice.

Současně je patrné, že období po vzniku nové organizace stále provází odlišné názory části krajanské komunity na její další směřování, způsob komunikace i fungování vedení. Tyto rozdíly se místy promítají do vztahů uvnitř komunity a představují jednu z hlavních výzev pro její další rozvoj. Do budoucna považují za důležité pokračovat v otevřené komunikaci, transparentním rozhodování a zapojování co nejširšího okruhu členů do činnosti organizace.

Obrazová příloha:

Den českého jazyka a pedagogický tým – učitelé a stážisté

Soubor Svaté Heleny

Vystoupení s temešvářskými studenty na Den Čechů v Temešváru

Kateřinský šachový turnaj na Gerniku

Úvodní slovo gernického starosty na úvod soutěže Banátský výrobek roku 2025, spolu s předsedou FČR Petrem Hrůzou a českým učitelem Lukášem Daněm

Vystoupení banátských dětí při Výrobku roku

Návštěva z Expediční Scioškoly na Svaté Heleně

Zkouška na vánoční besídku

Po hudebním vystoupení na helenské vernisáži výtvarných děl banátských dětí

Jarní akce Uklid'me Česko, za níž jsme od organizátorů získali první místo za nejlepší fotografii a nejlepší report.

Hudební a taneční vystoupení temešvářských žáků za doprovodu učitele češtiny Lukáše Daňa a stážistek na festivalu Etniilor

Závěr školního roku a všichni žáci ZŠ Svatá Helena s pedagogy i představiteli školy a komunity

Společný piknik na konec školního roku po vysvědčení